

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ
КАФЕДРА ПІДПРИЄМНИЦТВА, МЕНЕДЖМЕНТУ ОРГАНІЗАЦІЙ ТА ЛОГІСТИКИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету менеджменту

_____ І.Г. Шавкун
(підпис) (ініціали та прізвище)

«_____» _____ 2019

«УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ»

(назва навчальної дисципліни)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки бакалавра

спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

освітньо-професійна програма Підприємництво та комерційна логістика

Укладач

Лисенко М.О., к.е.н

(ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, посада)

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри підприємництва,
менеджменту організацій та логістики

Протокол № 1 від “___” серпня 2019 р.
Завідувач кафедри підприємництва,
менеджменту організацій та логістики

_____ Л.М. Бухаріна
(підпис) (ініціали, прізвище)

Ухвалено науково-методичною радою
факультету менеджменту

Протокол № 1 від “___” серпня 2019 р.
Голова науково-методичної ради
факультету менеджменту

_____ О.В. Юдіна
(підпис) (ініціали, прізвище)

2018 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрямок підготовки, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань <u>07 Управління і адміністрування</u>	Нормативна	
Розділів – 1	Спеціальність <u>076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність</u>	Цикл дисциплін професійної підготовки	
Загальна кількість годин – 120		Рік підготовки:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 11	Освітньо-професійна програма <u>Підприємництво та комерційна логістика</u>	4-й	-
		Лекції	
		16 год.	-
		Практичні	
		16 год.	-
	Рівень вищої освіти: бакалаврський	Самостійна робота	
		88 год.	-
		Вид підсумкового контролю: залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Управління підприємницькою діяльністю» є формування системи базових знань із організації, функціонування та правового регулювання підприємницької діяльності, а відтак формування підприємницького мислення. Вивчення основних теоретичних положень з організації підприємницької діяльності в Україні, отримання практичних навичок з вирішення актуальних питань, з якими може зіткнутися підприємниць, економіст або менеджер у процесі здійснення підприємницької діяльності.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Управління підприємницькою діяльністю» є вивчення та дослідження закономірностей організації та розвитку підприємницької діяльності, аналіз законів та принципів функціонування підприємств, визначення ролі підприємництва у розвитку економічно-соціального, науково-технічного та інноваційного розвитку країни, дати студентам чітке уявлення про загальнотеоретичні засади підприємництва, сформувані у студентів цілісне бачення проблем підприємницької діяльності та озброїти студентів навичками і вміннями, необхідними для організації власної справи.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- правові основи підприємницької діяльності;
- особливості оподаткування суб'єктів підприємницької діяльності;
- методи економічного аналізу ефективності інвестиційних ресурсів суб'єктів підприємницької діяльності;
- сутність та показники використання основного і оборотного капіталу суб'єктів підприємницької діяльності;

- методи аналізу і планування основних показників виробничо-фінансової діяльності суб'єктів підприємницької діяльності.

вміти:

- оцінювати рівень та шляхи підвищення ефективності використання ресурсів суб'єктів підприємницької діяльності;
- визначати витрати підприємства та здійснювати аналіз беззбитковості діяльності суб'єктів підприємницької діяльності;
- володіти інструментарієм планування і аналізу виробничо-господарської діяльності суб'єктів підприємницької діяльності;
- оцінювати рівень та шляхи підвищення ефективності використання ресурсів суб'єктів підприємницької діяльності;
- визначати витрати підприємства та здійснювати аналіз беззбитковості діяльності суб'єктів підприємницької діяльності;
- володіти інструментарієм планування і аналізу виробничо-господарської діяльності суб'єктів підприємницької діяльності.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких **компетентностей:**

Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях, виявляти, ставити та вирішувати завдання у сфері професійної діяльності.

- Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях, виявляти, ставити та вирішувати завдання у сфері професійної діяльності

- Здатність до оцінки та аналізу соціально-економічних процесів і явищ, до використання основи економічних знань у різних сферах діяльності.

- Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.

- Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища, визначати перспективи розвитку організації.

Міждисциплінарні зв'язки.

Вивчення курсу базується на знанні студентами циклу фундаментальних та професійно-орієнтованих дисциплін: «Менеджмент», «Економічна теорія», «Теорія організацій», «Управління сталим розвитком підприємства», «Організаційна поведінка», «Менеджмент персоналу», «Самоменеджмент», «Стратегічний менеджмент», «Етика бізнесу», «Основи ділової комунікації», «Управління людським капіталом», «Управління комерційною діяльністю підприємства», «Управління фінансовими та матеріальними ресурсами на мезо- та макрорівні».

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Сутність бізнесу та підприємництва.

Подібність та відмінність бізнесу та підприємництва. Види бізнесу, підприємництво як різновид бізнесу. Найперспективніші сфери підприємницької діяльності. Власність, її суб'єкти та об'єкти, відносини власності, право власність.

Тема 2. Підприємство як організаційна структура підприємництва.

Принципи організації підприємницької діяльності. Функції підприємництва. Найменування підприємства та порядок його вибору. Організаційно-правові форми підприємництва. Види підприємств та різновиди їх об'єднань. Види господарських товариств. Управління акціонерним товариством.

Тема 3. Правові основи організації бізнесу в Україні.

Методи пошуку підприємницької ідеї. Обґрунтування вибору організаційно-правової форми підприємницької діяльності. Процес створення власної справи. Засновницькі документи новоствореного підприємства. Статут приватного підприємства. Засновницький договір та його структура. Статутний капітал підприємства, джерела та особливості його формування. Процедура державної реєстрації юридичних осіб і приватних осіб – підприємців. Ліквідація та реорганізація підприємства. Ліцензування та патентування підприємницької діяльності.

Тема 4. Фінансування підприємницької діяльності.

Суть фінансів, грошових та фінансових відносин. Функції фінансів. Фінансування підприємницької діяльності. Внутрішні та зовнішні джерела залучення фінансів. Лізинг, факторинг та форфейтинг. Інвестиції, їх види та особливості залучення та використання. Банківський та комерційний кредит. Принципи кредитування.

Тема 5. Система оподаткування в Україні.

Система оподаткування підприємницької діяльності в Україні. Суб'єкти податкових правовідносин, податкова система. Податкова ставка та податкова пільга. Функції та види податків. Загальнодержавні податки та збори. Місцеві податки та збори. Методи нарахування податків. Державний бюджет. Особливості оподаткування юридичних і фізичних осіб – підприємців.

Тема 6. Основи менеджменту підприємницької діяльності.

Менеджмент і його значення у підприємстві. Рівні менеджменту та типи менеджерів. Критерії успішності підприємницької діяльності. Функції менеджменту у забезпеченні ефективної діяльності підприємства. Планування підприємницької діяльності. Визначення стратегії діяльності. Побудова структури підприємства та визначення повноважень працівників. Мотивація. Контроль у підприємницькій діяльності. Організаційні комунікації, їхня роль у забезпеченні ефективної роботи підприємства. Організаційні рішення та процедура їхнього ухвалення у підприємстві.

Тема 7. Комерційна діяльність підприємницьких структур.

Маркетинг, його концепції. Концепція вдосконалення виробництва. Концепція удосконалення підприємницької структури. Товар, товарна марка і товарна політика. Життєвий цикл товару. Ціна, визначення ціни товару залежно від життєвого циклу товару. Реклама та її роль у підприємстві. Стимулювання збуту, зв'язки з громадськістю та особистий продаж. Ринок посередників.

Тема 8. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств.

Напрями зовнішньоекономічної діяльності. Види зовнішньоекономічних операцій. Суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Види зовнішньоекономічної стратегії держави. Мито, квоти, ліцензування експорту та імпорту, національні стандарти. Методи здійснення зовнішньоекономічної діяльності. Поняття та види валюти. Валютний курс. Платіжний баланс країни.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тематичних розділів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	практ	сам.роб.		л	практ	сам.роб.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Тема 1. Сутність бізнесу та підприємництва	15	2	2	11	-	-	-	-
Тема 2. Підприємство як організаційна структура підприємництва	15	2	2	11	-	-	-	-
Тема 3. Правові основи організації бізнесу в Україні	15	2	2	11	-	-	-	-
Тема 4. Фінансування підприємницької діяльності	15	2	2	11	-	-	-	-
Тема 5. Система оподаткування в Україні	15	2	2	11	-	-	-	-
Тема 6. Основи менеджменту підприємницької діяльності	15	2	2	11				
Тема 7. Комерційна діяльність підприємницьких структур	15	2	2	11				
Тема 8. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств	15	2	2	11				
Разом за розділом	120	16	16	88	-	-	-	-
Усього годин	120	16	16	88	-	-	-	-

5. Теми лекційних занять

№ теми з/прогр.	Назва теми	Кількість годин
1	Сутність бізнесу та підприємництва	2
2	Підприємство як організаційна структура підприємництва	2
3	Правові основи організації бізнесу в Україні	2
4	Фінансування підприємницької діяльності	2
5	Система оподаткування в Україні	2
6	Основи менеджменту підприємницької діяльності	2
7	Комерційна діяльність підприємницьких структур	2
8	Зовнішньоекономічна діяльність підприємств	2
Разом		16

6. Теми практичних занять

№ теми з/прогр.	Назва теми	Кількість годин
1	Сутність бізнесу та підприємництва	2

2	Підприємство як організаційна структура підприємництва	2
3	Правові основи організації бізнесу в Україні	2
4	Фінансування підприємницької діяльності	2
5	Система оподаткування в Україні	2
6	Основи менеджменту підприємницької діяльності	2
7	Комерційна діяльність підприємницьких структур	2
8	Зовнішньоекономічна діяльність підприємств	2
Разом		16

7. Самостійна робота

№ теми з/прогр.	Назва теми	Кількість годин
1	Сутність бізнесу та підприємництва	11
2	Підприємство як організаційна структура підприємництва	11
3	Правові основи організації бізнесу в Україні	11
4	Фінансування підприємницької діяльності	11
5	Система оподаткування в Україні	11
6	Основи менеджменту підприємницької діяльності	11
7	Комерційна діяльність підприємницьких структур	11
8	Зовнішньоекономічна діяльність підприємств	11
Разом		88

8. Види контролю і система накопичення балів

	Вид контрольного заходу	Кількість контрольних заходів	Кількість балів за 1 захід	Усього балів	Кількість контрольних заходів	Кількість балів за 1 захід	Усього балів
		Денне відділення			Заочне відділення		
1	Збір, систематизація та аналіз фактичного матеріалу за тематикою практичних занять. Терміни виконання – у межах підготовки до практичних занять	6	1	6	-	-	-
2	Виступ, презентація й обговорення результатів дослідження навчального матеріалу за тематикою практичних занять. Терміни виконання – у межах проведення практичних занять	6	1	6	-	-	-
3	Розв'язування проблемних питань та контрольних задач за тематикою практичного заняття. Терміни виконання – у межах проведення практичних занять	6	1	6	-	-	-
4	Розв'язування навчальних кейсів за тематикою практичного заняття. Терміни виконання – у межах проведення практичних занять	6	1	6	-	-	-
5	Контрольне тестування за результатом вивчення матеріалу (проводиться по завершенні вивчення Теми 8 в письмовій формі)	1	16	16	-	-	-
6	Самостійне проходження тесту за матеріалом у системі електронного забезпечення навчання ЗНУ Moodle (за умови виконання тесту не менше, ніж на 85%. Кількість спроб не враховується. Час не обмежено)	1	20	20	-	-	-
9	Вирішення контрольних ситуативних задач та навчальних кейсів		15			-	-
	Контрольне тестування за вивченим матеріалом курсу (проводиться по завершенню вивчення курсу у письмовій формі)	1	25	40	-	-	-
Усього балів		29		100	-	-	-

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

9. Рекомендована література

Основна:

1. Андрушків Б. М. Основи організації підприємницької діяльності або абетка підприємця: [навчальний посібник] / Б. М. Андрушків, Ю. Я. Вовк, В. В. Гецько та ін. – Тернопіль: Вид. ТНТУ, 2015. – 300 с.
2. Антошкіна Л. І. Як організувати власний бізнес: Посібник для початкового підприємця / Л. І. Антошкіна, Л. М. Каліна. – Київ: Негатайп, 2015. – 160 с.
3. Варналій З. С. Основи підприємництва: Навч. посіб. – Київ: Знання-Прес, 2016. – 293 с.
4. Вінник О. М. Інвестиційне право: навчальний посібник– 2-ге вид., перероб. та доп. / О. М. Вінник. – Київ: Правова єдність 2018. – 616 с.
5. Колот В. М. Підприємництво: організація, ефективність, бізнес-культура: навч. посіб. [2-ге вид., перероб. та доп.] / В. М. Колот, І. М. Репіна, О. В. Щербина – Київ: КНЕУ, 2016. – 444 с.
6. Ларіна Я. С. Основи бізнесу: навч. посіб. / Я. С. Ларіна, С. В. Мочерний, В. М. Фомішина, С. І. Чеботар. – Київ: ВЦ «Академія», 2015. – 384 с.
7. Максимов Б В. Психологія бізнесу и підприємництва: . Учебное пособие / Б В. Максимов. – Київ: ИД»Професіонал», 2017. – 256 с.
8. Полянко В. В. Основи підприємництва: Навчальний посібник / В. В. Полянко, А. В. Круглянко. – Київ: Дакор, КНТ, 2018. – 176 с.
9. Самоукин А. И. Теория и практика бизнеса: Учебно-практ. пособие / А. И. Самоукин, А. Л. Шишов. – Москва: Русская Деловая Лит-ра, 2018. – 320 с.
10. Фінанси підприємств: Підручник/За ред. проф. А.М. Поддєрьогіна. - Київ: КНЕУ, 2018. – 368 с.
11. Шевеленко С. Д., Федів І. І. Підприємництво та підприємницька діяльність: Навч. посібник / За заг. ред. В.В. Сопка. - Київ: Вища школа, 2018. – 224 с.

Додаткова:

1. Васенко В., Комісар С., Малікова І. Основи малого бізнесу і підприємницької діяльності. – Суми: ВАТ СОД, 2015. – 186 с.

2. Горленко Г. О. Власна справа (Основи малого бізнесу). Част. I [Методичний посібник] [3-ге вид., перероб. та доп.] / Г. О. Горленко, Т. Г. Гільберг, Г. Д. Думанська та ін. – Кам'янець-Подольський: «Аксиома», 2018 – 112 с.
3. Дайновський Ю. А. Теорія і практика формування банку прийомів бізнесу [Монографія] / Ю. А. Дайновський, М. А. Козоріз та ін. – Львів: Каменяр, 2018. – 208 с.
4. Добротворский И. Л. Искусство войны в бизнесе. Стратегия и тактика / И. Л. Добротворский. – Москва: Изд-во «Дело и Сервис», 2017. – 336 с.
5. Дороніна М. С. Культура спілкування ділових людей / М. С. Дороніна. – Київ: Вид-во «КМ Academia». – 2017. – 192 с.
6. Макеева В. Г. Культура підприємництва: Учебное пособие для студ. вузов, обуч. по экон. спец. / В. Г. Макеева. – Москва: Инфра-М, 2018. – 217 с.

Інформаційні ресурси:

1. Web-журнал «Інтелектус» – «ПАТЕНТБЮРО». URL: <http://www.patent.net.ua/intellectus/ua.html> (дата звернення: 15.08.2018).
2. Вища освіта та Болонський процес. Національний Темпус/Еразмус офіс в Україні. URL: <http://tempus.org.ua/uk/vyshha-osvita-ta-bolonskyj-proces.html> (дата звернення: 18.08.2018).
3. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 18.08.2018).
4. Кабінет Міністрів України. Урядовий портал. URL: <http://www.kmu.gov.ua> (дата звернення: 18.08.2018).
5. Міністерство економічного розвитку і торгівлі. Офіційний веб-сайт. URL: <http://www.me.gov.ua> (дата звернення: 19.08.2018).
6. Міністерство освіти і науки України. Офіційний веб-сайт. URL: <http://www.mon.gov.ua> (дата звернення: 19.08.2018).
7. Модуль аналітики офіційного сайту «Prozorro», публічні закупівлі. URL: <http://bi.prozorro.org>. (дата звернення: 19.08.2018).
8. Науково-практичний журнал «Менеджмент сьогодні». URL: <http://grebennikon.ru/journal-6.html> (дата звернення: 20.08.2018).
9. Офіційний портал Верховної Ради України. URL: www.rada.gov.ua/. (дата звернення: 21.08.2018).
10. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. URL: <http://www.me.gov.ua/News/Detail?lang=uk-UA&id=50da6022-ffe8-4ddb-9248-8a24ab606d3c&title=ProzorroZmenshuKoruptsiuRezultatiOpituvanniaBiznesu>. (дата звернення: 21.08.2018).
11. Президент України. Офіційне інтернет-представництво. URL: <http://www.president.gov.ua> (дата звернення: 22.08.2018).
12. ЮНЕСКО. Офіційний сайт. URL: <http://www.unesco.org> (дата звернення: 22.08.2018).

Погоджено
з навчальним відділом

« _____ » _____

